

Sygn. akt II KKN 230/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 11 stycznia 2001 r.

Sąd Najwyższy - Izba Karna w Warszawie
na posiedzeniu w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SN Tomasz Grzegorzczak

w sprawie **A. G.**

po rozpoznaniu wniosku obrońcy z urzędu o zasądzenie od Skarbu Państwa
wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić

U Z A S A D N I E N I E

Po oddaleniu kasacji w trybie przewidzianym w art. 535 § 2 kpk, jako oczywiście bezzasadnej, obrońca z urzędu, będący autorem tej skargi wystąpił z wnioskiem o przyznanie mu wynagrodzenia z tytułu jej sporządzenia, podpisania i wniesienia. Rozpatrując ten wniosek Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pierwszą nasuwającą się kwestią jest tu problem trybu procedowania przez Sąd Najwyższy w przedmiocie niniejszego wniosku. Nie budzi wątpliwości, że skoro – zgodnie z art. 534 § 1 – gdy ustawa nie wymaga wydania wyroku, Sąd Najwyższy orzeka jednoosobowo, to w sprawie tej orzekanie w takim właśnie składzie wchodzi w rachubę. Jest to bowiem kwestia rozstrzygnięcia uzupełniającego orzeczenie kończące postępowanie, jakim było postanowienie o oddaleniu skargi kasacyjnej, a rozstrzygnięcie takie nie wymaga innej formy jak postanowienie (art. 626 § 2 kpk). Ponieważ przy tym w przedmiocie samej kasacji Sąd Najwyższy orzekał na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 2 kpk) i co więcej rozstrzygnął tu także o kosztach postępowania kasacyjnego, *in concreto* zwalniając od nich skazanego i obciążając nimi Skarb Państwa, to należy – *a maiori ad minus* – przyjąć, że także wniosek o dodatkowe rozstrzygnięcie w przedmiocie tych kosztów może być rozpoznany pod nieobecność stron. **Tam bowiem gdzie kodeks upoważnia Sąd Najwyższy do orzekania w zasadniczym nurcie postępowania na posiedzeniu bez udziału stron trzeba konsekwentnie przyjmować, że takie odnośnie „uzupełnienia” wydanego w tym trybie orzeczenia o rozstrzygnięcia, które mogły być w nim zawarte, a o których wolno rozstrzygać również po wydaniu tego orzeczenia, Sąd Najwyższy może procedować na posiedzeniu bez udziału stron.** Tym samym przedmiotowy wniosek obrońcy podlega rozpoznaniu na posiedzeniu, w składzie jednoosobowym, pod nieobecność stron.

Przechodząc do aspektu merytorycznego tego wniosku zgodzić się należy, iż obrońcy z urzędu przysługuje odrębne wynagrodzenie „za sporządzenie i wniesienie kasacji”, zgodnie z § 16 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 z późn. zm.). Nie można jednak zapomnieć, że

zarówno w świetle art. 75 § 2 d.kpk, jak i na gruncie obecnego art. 84 § 2 kpk wyznaczenie obrońcy z urzędu w toku procesu nakłada nań obowiązek podejmowania czynności procesowych tylko do prawomocnego zakończenia postępowania, aczkolwiek jest on też uprawniony – ale nie zobowiązany – do działania i po uprawomocnieniu się orzeczenia (art. 75 § 1 d.kpk i art. 84 § 1 kpk). W sprawie tej obrońca z urzędu został ustanowiony w toku procesu (vide k. 230) i jak wyraźnie podaje on w swym wniosku o wynagrodzenie z 2 stycznia 2001 r. kasacja była przezeń składana, „na wyraźne żądanie skazanego”. Tymczasem już pod rządem poprzedniego kpk, po wprowadzeniu kasacji w 1995 r. w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że jeżeli obrońca wyznaczony z urzędu podejmuje czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia, do których jest wprawdzie uprawniony ale nie zobowiązany, to nie może skutecznie domagać się od sądu zasądzenia mu wynagrodzenia za te czynności od Skarbu Państwa (zob. wyrok SN z 7 maja 1997 r., IV KKN 106/96, OSNKW 7-8 z 1997 r., poz. 68), a pogląd ten aprobuje doktryna (zob. np. P.Hofmański, E.Sadzik, K.Zgryzek. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 1999, t. II, s. 824, Z.Doda, A.Gaberle. Kontrola odwoławcza w procesie karnym, Warszawa 1997, s. 453). Nie przysługuje więc wynagrodzenie obrońcy z urzędu, gdy podejmuje on czynności po prawomocnym zakończeniu postępowania z własnej inicjatywy albo na prośbę oskarżonego, chyba że został ustanowiony dla dokonania tych właśnie czynności (art. 84 § 3 kpk). W niniejszej sprawie, skoro obrońca był powołany z urzędu w toku postępowania i po jego prawomocnym zakończeniu, nie ustanowiono go dla rozważenia wniesienia kasacji, a samodzielnie, na życzenie klienta, sporządził i wniósł skargę kasacyjną, nie służy mu żądanie o zasądzenie wynagrodzenia za tę czynność. Tym samym przedmiotowy wniosek musiał być oddalony. Dlatego też orzeczono jak na wstępie.

aw
f/ak